

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010604
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122010604.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Barborou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 06. 09. 2022 o žiadosti odsúdeného F. D., M.. XX. XX. XXXX F. U., Č. D. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného F. D., M.. XX. XX. XXXX F. U., Č. D., A. Q. U. F. XX, G. C., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 10. 08. 2022, ktorý mu bol postupne uložený trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 3T/167/2021 zo dňa 14. 01. 2022 v trvaní 6 (šiestich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1T/4/2020 zo dňa 22. 01. 2020 v trvaní 1 (jedného) roka so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 10. 08. 2022 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného podaná prostredníctvom obhajcu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v ktorej uviedol, že spĺňa všetky predpoklady podmiennečného prepustenia, vykonal potrebnú časť uložených trestov a plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie. V jeho správaní nie sú žiadne nedostatky, plní si všetky uložené povinnosti odsúdeného, dodržiava zásady ústavného poriadku a ostatných právnych noriem, nevyvoláva konfliktné situácie. Nepracuje z dôvodu, že pre osobu s jeho zdravotnými nevýhodami nie je dostupné pracovné zaradenie, ale snaží sa plniť svoje povinnosti a úlohy tak, aby bol naplnený proces resocializácie. K spáchanej trestnej činnosti sa v celom rozsahu priznal a túto oľutoval, čo je základným predpokladom prevýchového a resocializačného procesu. Plnením svojich povinností a svojim správaním počas výkonu trestu odňatia slobody preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Chcel by obnoviť svoje osobné a rodinné väzby a poskytovať starostlivosť svojej matke, ktorá je v zlom zdravotnom stave v dôsledku bronchopneumónie, ochorenia pľúc a ťažkej cukrovky, ako aj svojej družke, ktorá trpí chronickou hepatitídou a depresiou a ich štyrom deťom, ktorí sú naňho odkázaní.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmiennečné prepustenie zo dňa 19. 08. 2022, súdu doručené dňa 24. 08. 2022. Z predmetného hodnotenia vyplýva, že odsúdený do výkonu trestu nastúpil zo slobody predvedením dňa 19. 08. 2021 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra počas pobytu v tomto ústave bolo správanie, vystupovanie a plnenie povinností na požadovanej úrovni. V pedagogickej dokumentácii nie sú zaznamenané žiadne nedostatky v dodržiavaní noriem a predpisov platiacich vo výkone trestu odňatia slobody. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. 21. 09. 2021 bol odsúdený premiestnený na ďalší výkon trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce. Zo strany väzenského personálu boli v pedagogickej dokumentácii zaznamenané disciplinárne previnenia voči zákazu prechovávanía návykových látok (lieky), nepovolených vecí (ústavný tanier) a úmyselné sebapoškodenie na zdraví. Bola zaznamenaná

tendencia dožadovať sa splnenia svojich požiadaviek manipulatívnym spôsobom. Pracovne zaradený nebol. 31. 05. 2022 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová. V rámci vnútornej diferenciacie bol odsúdený zaradený do „B“ diferenciacnej skupiny, kde prebieha výkon trestu aj v súčasnej dobe. Správanie a vystupovanie je doposiaľ na požadovanej úrovni. Pokyny a príkazy príslušníkom zboru rešpektuje a plní. Voči osobám, s ktorými prichádza do styku zachováva zásady slušného správania a vystupovania. Medzi odsúdenými je znášanlivý, konfliktné situácie nevyvoláva. Hygienické návyky má osvojené. V osobných veciach udržiava poriadok na požadovanej úrovni. Funkciou z radov odsúdených nie je poverený. Počas výkonu trestu sa do vzdelávacích a osvetových aktivít organizovaných pre odsúdených zapojil len jedenkrát. Doposiaľ je trikrát disciplinárne potrestaný; disciplinárne odmenený nie je. Voľný čas využíva prevažne konzumným spôsobom, sleduje televízne programy, počúva rozhlasové vysielanie. Pracovne nie je zaradený z dôvodu nedostatku jemu vhodných pracovných príležitostí. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty a poriadku ubytovacích priestorov sa zapája len na podnet personálu ústavu, samostatnú iniciatívu v tejto oblasti nevyvíja. Sociálny kontakt udržiava formou osobnej korešpondencie, nárokových návštev, videonávštev a telefonovania s matkou, družkou a súrodencami. Vzájomné vzťahy sa javia byť na dobrej úrovni. Resocializačná prognóza u odsúdeného je vyhodnotená ako menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Záverom bolo konštatované, že odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, preto Ústav neodporúča odsúdeného F. D. podmiennečne prepustiť.

Súd vo veci podmiennečného prepustenia určil termín verejného zasadnutia, na ktorom vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného formou videokonferencie, s čím odsúdený výslovne vyjadril svoj súhlas.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti, chcel by byť podmiennečne prepustený, aby mohol pomáhať svojej matke a družke, ktoré sú obe veľmi choré.

Obhajca odsúdeného rovnako zotrval na podanej žiadosti a nad rámec uviedol, že doteraz vykonaný trest splnil aj prevýchovný účel, o čom svedčí aj uloženie disciplinárnej odmeny. Odsúdený má silnú motiváciu viesť riadny život a prevýchovný účel trestu bude možné naplňať aj v jeho podmienkach na slobode, kedy je reálny predpoklad, že odsúdený naplní aj svoj sľub, že sa už neocitne v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, pričom osobou, ktorá nad ním drží dozor je jeho matka, čo je takisto zárukou toho, že odsúdený povedie riadny život.

Prokurátor navrhol žiadosť odsúdeného zamietnuť.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia došlo k jednej pozitívnej zmene, kedy 24. 08. 2022 odsúdený dostal pochvalu za upratovacie práce.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania

sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody postupne uložený postupne uložený trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 3T/167/2021 zo dňa 14. 01. 2022 v trvaní 6 (šiestich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1T/4/2020 zo dňa 22. 01. 2020 v trvaní 1 (jedného) roka so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

V odpise registra trestov má odsúdený evidovaných jedenásť záznamov, pričom v dvoch prípadoch sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Priestupkovo bol postihnutý trikrát.

Pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým požiadavka pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím na účel trestu.

K prvej podmienke na podmienené prepustenie súd konštatuje, že táto je splnená, keďže odsúdený už vykonal polovicu trestu potrebnú pre podmienené prepustenie.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody nepreukázal splnenie podmienok na podmienené prepustenie, a to najmä svojim správaním a plnením svojich povinností, čím nie je naplnená ani druhá podmienka

Ani tretia podmienka na podmienené prepustenie u odsúdeného nie je naplnená. V záveroch hodnotenie Ústavu tento konštatoval, že riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je stredné. Rovnako z odpisu registra trestov je zrejmé, že odsúdený sa opakovane dopúšťa páchania trestnej činnosti, a to aj v zahraničí. Odsúdený bol v jednom prípade podmienené odsúdený, avšak v skúšobnej dobe sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu. Aj z hodnotenia ústavu vyplýva, že sa príliš nesnaží participovať na programe zaobchádzania (do vzdelávacích a osvetových aktivít organizovaných pre odsúdených sa zapojil len raz, do činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája len na podnet personálu ústavu) a ani jeho spávanie sa nezaobišlo bez nedostatkov (tri disciplinárne tresty). Vytvoril si podmienky na udelenie len jedinej disciplinárnej odmeny. Súd samozrejme nespochybňuje nepriaznivý zdravotný stav matky a družky odsúdeného, avšak tento bol nepriaznivý i v čase, keď bol odsúdený na slobode a nijako mu to nezabránilo v páchaní trestnej činnosti. Existuje značná obava, že predčasné ukončenie, resp. prerušenie výkonu trestu by mal za následok nenaplnenie účelu trestu tak, ako to predpokladá zákon a prevýchovná funkcia trestu by bola vážne narušená. Kriminálna minulosť odsúdeného a závažnosť trestnej činnosti, vo vzťahu ku ktorej teraz vykonáva trest odňatia slobody, zakladajú tiež dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený po podmienenom prepustení mohol dopustiť ďalšej protiprávnej činnosti.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. Napriek pomerne mladému veku má odsúdený v Registri trestov jedenásť záznamov, z toho osem za posledných desať rokov. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmieneného prepustenia na slobodu.

Odsúdený má právo žiadať o podmienené prepustenie, avšak na podmienené prepustenie nemá nárok. Podmienené prepustenie predstavuje výnimočnú výhodu pre odsúdeného, ktorý za splnenia podmienok zvyšok trestu nemusí vykonať v ústave. Podmienené prepustenie nie je pravidlom. Odsúdený musí spĺňať všetky tri vyššie uvedené podmienky na to, aby súd rozhodol v jeho prospech a podmienené ho prepustil z výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené, i napriek tomu, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti z výmery trestu) pre podmienené

prepustenie, k naplneniu druhej ani tretej podmienky u odsúdeného nedošlo, keďže prevýchovný účel trestu sa u odsúdeného celkom nenapĺňa a s prihliadnutím na jeho predchádzajúcu kriminálnu minulosť nie je možné očakávať, že po podmiennečnom prepustení povedie riadny život.

Súd považuje vykonanie trestu odňatia slobody odsúdeným v celej jeho výmere za odôvodnené z hľadiska dosiahnutia účelu trestu, a preto návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch pracovných dní od vyhlásenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Sťažnosť má odkladný účinok.